

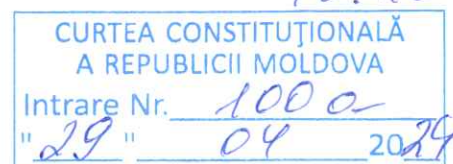
Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004, Republica Moldova

SESIZARE

prezentată în conformitate cu articolul 25 lit. g) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alin.(1) lit. g) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995

pentru controlul constituționalității unor prevederi ale Legii nr.231 din 28 iulie 2022 privind recensământul populației și a locuințelor, precum și a Hotărîrii Guvernului nr. 69 din 31 ianuarie 2024 privind data de referință a recensământului populației și locuințelor în anul 2024

I – AUTORUL SESIZĂRII

Constantin Starîș,
Diana Caraman
Deputați în Parlamentul Republicii Moldova
Parlamentul Republicii Moldova
Bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt 105,

II – OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are drept obiect examinarea constituționalității sintagmei „**din surse private de date**” din art. 11 alin. (3), art. 13 alin. (1) – (4) din Legea nr. 231 din 28 iulie 2022 privind recensământul populației și a locuințelor, precum și a sintagmei „**și/sau private**” din punctul 3, subpunctul 2) din Hotărârea Guvernului nr. 69 din 31 ianuarie 2024 privind data de referință a recensământului populației și locuințelor în anul 2024.

III – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

Potrivit prevederilor art.11 alin.(3) din Legea nr.231 din 28 iulie 2022 privind recensământul populației și a locuințelor: în vederea colectării datelor și a obținerii rezultatelor finale ale recensământului, BNS creează, completează și prelucrează o bază de date cu înregistrări individuale, care se vor obține prin: b) colectarea indirectă din surse de date administrative **și din surse private de date**, inclusiv prin completarea răspunsurilor la unele (sau toate) întrebări din chestionarele în formă electronică [...].

Potrivit art.13 din Legea nr.231/2022: (1) BNS este în drept să acceseze, să extragă și să prelucreze, în scopul efectuării recensământului, datele cu caracter personal transmise de posesorii și deținătorii de date administrative **și de date private** (din registrele și sistemele informaționale gestionate de aceștia) despre caracteristicile prevăzute la art. 11 alin. (1), în condițiile alin. (5) din prezentul articol, inclusiv prin platforma de interoperabilitate (MConnect) sau prin servicii de rețea.

(2) BNS este în drept să combine și să integreze, în scopul producerii statisticilor oficiale de recensământ, datele cu caracter personal, colectate direct de la respondenți, și cele colectate indirect – din surse de date administrative **și surse private de date**, prin utilizarea numărului de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP) și a altor caracteristici care permit identificarea directă sau indirectă a unităților de recensare.

(3) Datele administrative **și datele private accesate**, extrase și prelucrate de către BNS pot înlocui parțial sau integral colectarea directă a informațiilor pentru unitățile de recensare.

(4) Posesorii și/sau deținătorii de date administrative și de **date private** sunt obligați să transmită BNS, cu titlu gratuit, datele individuale, inclusiv datele cu caracter personal, din registrele, sistemele informaționale, sistemele de evidență a datelor cu caracter personal pe care le gestionează [...].

Totodată, la 31 ianuarie 2024, Guvernul a aprobat Hotărârea nr.69 privind data de referință a recensământului populației și locuințelor în anul 2024, a perioadei de colectare a datelor de recensământ și la modificarea anexei nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 951/2022 cu privire la organizarea și efectuarea recensământului populației și locuințelor din Republica Moldova în anul 2024.

În punctul 3, la subpunctul 2), executivul a stabilit că datele de recensământ despre persoanele care fac obiectul recensământului vor fi colectate: 2) în mod indirect – din sursele datelor administrative și/sau private.

Potrivit notei informative¹, scopul anunțat a fost: „Prin aprobarea proiectului se urmărește: a) stabilirea datei de referință a recensământului populației și locuințelor (în continuare - RPL) și a perioadei de colectare a datelor RPL; b) stabilirea modului de participare la recensământ a persoanelor care fac obiectul recenziilor și a modalităților de colectare a datelor; c) operarea unor completări în Anexa nr.6 la Hotărârea Guvernului nr. 951/2022. Scopul recensământului este de a oferi informații de interes public despre populația rezidentă și locuințe pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor, pentru argumentarea deciziilor de dezvoltare umană, pentru cercetarea științifică și dezvoltarea mediului de afaceri. Informațiile colectate la recensământ servesc elaborării datelor pentru: a) calculul numărului populației rezidente a Republicii Moldova la data de referință a recensământului; b) estimările anuale post-cenzitare, cu dezagregare la nivel detaliat în profil teritorial: raioane/municipii, orașe, comune; c) calculul indicatorilor de recensământ, cu dezagregare teritorială; d) constituirea bazei de sondaj pentru cercetări statistice în gospodăriile populației etc.”

Prin urmare, schimbul de date și interoperabilitatea în cadrul sectorului public, precum și între sectorul public și cel privat, în vederea creșterii calității serviciilor publice prestate, a creării noilor servicii publice electronice, a optimizării activității sectorului public și a asigurării securității informaționale, este reglementat de către Legea nr. 142 din 19 iulie 2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.

Respectiva lege reglementează raporturile ce apar în procesul schimbului de date între autoritățile și instituțiile publice, autoritățile administrative autonome, autoritățile administrației publice locale, autoritățile administrative centrale subordonate Guvernului și structurile organizaționale din sfera lor de competență (autoritățile administrative din subordine, inclusiv serviciile publice desconcentrate și cele aflate în subordine, precum și instituțiile publice în care ministerul, Cancelaria de Stat sau altă autoritate administrativă centrală are calitatea de fondator), care dețin sisteme informaționale de stat, precum și între persoanele juridice de drept privat care, în numele autorităților și instituțiilor publice, gestionează sau dețin sisteme informaționale de stat.

Or, aici este relevant să menționăm că nici Legea nr.142/2018, nici Legea nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, nu reglementează noțiunile de „date private și surse private”.

Nici Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, ratificată de Republica Moldova nu conține și nu reglementează asemenea noțiuni.

¹ <https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/document/attachments/nu-1092-bns-2023.pdf>

Prin urmare, introducerea de către legiuitor, și preluarea de către Executiv a noțiunilor „date private și surse private” nu au suport juridic pe dimensiunea protecției datelor cu caracter personal, precum și nu sunt reglementate nici de cadrul internațional în materia protecției datelor cu caracter personal.

În aceste condiții, remarcăm prevederile art.28 din Constituția Republicii Moldova, potrivit cărui: Statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată.

Astfel, Comisia Europeană pentru Drepturile Omului a adus următoarea interpretare a noțiunii de viață privată: dreptul la respectarea vieții private este dreptul la intimitate, dreptul de a trăi așa cum dorești, protejat de publicitate². Dreptul individual de a dispune de el însuși, precum și dreptul acestuia la protecția vieții lui intime, familiale și private au implicații practice și legislative dintre cele mai surprinzătoare și spectaculoase. Literatura interpretativă a acestor noțiuni în Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice arată că respectul vieții intime și private protejează un domeniu special al existenței și autonomiei umane care nu se extinde asupra sferei libertății și vieții private ale altor persoane și aduce următoarele aspecte esențiale pentru înțelegerea noțiunii de viață intimă și privată:

Identitatea – o sferă a existenței individuale, care presupune protejarea vieții, integrității fizice și psihice, libertatea conștiinței și gândirii și recunoașterea personalității juridice. Protejarea vieții private include și ocrotirea calităților individuale ale existenței umane, felul în care persoana se manifestă, identitatea ei (de exemplu, numele, îmbrăcămintea, stilul coafurii, sexul, sentimentele și gândurile etc.).

Integritatea – protejarea contra tratamentelor inumane sau degradante. De exemplu, percheziția corporală neautorizată sau administrarea unui tratament medical contra voinței persoanei și în afara cadrului legal, deoarece integritatea este înțeleasă în sensul psihic și fizic.

Intimitatea – nedezvăluirea în fața publicului a caracteristicilor, acțiunilor și datelor personale. La determinarea gradului de caracter privat al informației, o serie de factori urmează a fi luați în considerație, inclusiv conduita specifică și sentimentele subiective trăite de persoană. În sens îngust, intimitatea este asigurată prin respectul locuinței și corespondenței, la fel și de protecția datelor personale. În sens mai larg, intimitatea se manifestă și prin respectul tainei mărturisirii și garanția secretului – de exemplu, caracterul secret al votului individual.

Autonomia – domeniul în care ființele umane se străduiesc să se realizeze fără ingerință în libertățile altora. Comunicarea – dreptul la intimitate cuprinde, de asemenea, într-o anumită măsură dreptul de a stabili și întreține relații cu alte ființe umane, în special în domeniul emoțional, pentru dezvoltarea și realizarea propriei personalități.

În jurisprudența sa, Înalta Curte a statuat că expresia „nu poate fi îngrădit, cu excepția...” de la articolul 7 alin. (2) din Lege este sinonimă, din perspectiva limbajului de drept constituțional, cu „nu poate fi supus altor restrângeri, decât...” de la articolul 54 alin. (2) din Constituție. Termenul „imixtiune” din articolul 7 alin. (2) lit. c) din Lege echivalează cu un „amestec nemotivat”, care reprezintă, de fapt, o restrângere sau o ingerință nejustificată, adică o încălcare a dreptului la viața privată. Totuși, încălcarea acestui drept fundamental poate fi stabilită doar de instanțele de drept comun, după o

² Raportul Comisiei Europene în cazul Van Oosterwijk v. Belgium, 1979, reprodus în Short Guide to the European Convention on Human Rights, Strasbourg, 1998

punere în balanță a intereselor relevante concurente, în cauzele de pe rolul lor. Articolul 7 alin. (1) din Lege permite restrângeri (îngrădiri, ingerințe) ale dreptului la respectarea vieții private, însă aceste restrângeri trebuie să fie justificate, adică să nu constituie „imixtiuni” (potrivit articolului 7 alin. (2) lit. c) din Lege, adică încălcări).

Or, ingerința în dreptul la respectarea vieții private poate fi justificată doar dacă, pe baza articolului 8 § 2 din Convenție (CeEDO), aceasta este prevăzută de lege, urmărește unul sau mai multe scopuri legitime la care face trimitere § 2 și este necesară într-o societate democratică pentru a atinge un asemenea scop. Expresia „prevăzută de lege” impune ca măsura contestată să aibă atât o bază în legea națională, cât și să fie compatibilă cu preeminența dreptului, care este expres menționată în Preambulul Convenției și inerent în obiectul și scopul articolului 8. Astfel, legea trebuie să întrunească exigențele calității: aceasta trebuie să fie accesibilă persoanei vizate și previzibilă în efectele pe care le produce (*a se vedea Roman Zakharov v. Rusia [MC], 4 decembrie 2015, §§ 227 – 228*).

Potrivit art.8 din CeEDO: „(1) Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale. 2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.”

Odată cu dezvoltarea tehnologiilor, colectarea, păstrarea sau divulgarea datelor iau forme foarte diferite. Într-o serie de cauze, Curtea a examinat dacă una sau toate aceste operațiuni au condus la o ingerință nejustificată în dreptul la viață privată al persoanei vizate.

În sensul obiectului de reglementare a actelor contestate în prezenta sesizare, menționăm că CtEDO a stabilit bunăoară că punerea în aplicare a unei obligații legale care impunea furnizorilor de servicii de internet să extragă datele de conectare păstrate de la unul dintre abonații lor și să le transmită poliției a constituit o încălcare a art. 8, întrucât dispozițiile legale utilizate de poliție nu erau clare și nu ofereau nicio protecție împotriva unei ingerințe arbitrare, în special în lipsa unei supravegheri independente a puterilor poliției în speță (*Benedik împotriva Sloveniei, 2018, pct. 132-134*).

În cauza Sommer împotriva Germaniei, 2017, pct. 63, inspectarea contului bancar al unui avocat a constituit o încălcare a art. 8, având în vedere pragul redus al acestei inspecții, întinderea cererilor de informații, divulgarea ulterioară, stocarea continuă a informațiilor cu caracter personal și insuficiența garanțiilor procedural.

În ceea ce privește colectarea datelor medicale ale unor membri ai organizației Martorii lui Iehova care refuzaseră să facă transfuzii de sânge, Curtea a considerat, în cauza Avilkina și alții împotriva Rusiei, 2013, pct. 54, că colectarea de către parchet a datelor referitoare la reclamantii de la unitățile medicale care îi îngrijiseră, fără a informa persoanele vizate cu privire la aceste date și fără a le da posibilitatea de a se opune, a fost contrară art. 8. Pentru a da curs plângerilor pe care le primise împotriva organizației religioase în cauză, parchetul dispunea de alte mijloace, cum ar fi să interogheze persoanele în cauză sau să le solicite consimțământul (ibidem, pct. 48).

În cauza Fédération nationale des associations et syndicats de sportifs (FNASS) și alții împotriva Franței, 2018, pct. 155-191, obligația legală impusă sportivilor de top, înscriși într-un „grup țintă”, de a transmite în prealabil informații privind localizarea lor

în vederea efectuării de controale inopinate pentru a combate dopajul, sub sancțiunea aplicării unor sancțiuni în cazul a 3 încălcări pe parcursul unei perioade de 18 luni consecutive, nu a fost considerată contrară art. 8. Fără a subestima impactul pe care îl au obligațiile de localizare asupra vieții private a reclamanților, Curtea a considerat că reducerea sau suprimarea obligațiilor impuse sportivilor de top ar crește pericolele dopajului pentru sănătatea lor și pentru sănătatea întregii comunități sportive și ar fi contrară comunității europene și internaționale de viziuni cu privire la necesitatea efectuării de controale inopinate (ibidem, pct. 191).

Stocarea de către o autoritate publică a datelor referitoare la viața privată a unei persoane, indiferent de modul în care au fost obținute, constituie o ingerință în dreptul la respectarea vieții private al persoanei vizate, în sensul art. 8, indiferent dacă aceste date au fost sau nu au fost utilizate ulterior [Amman împotriva Elveției (MC), 2000, pct. 69; Rotaru împotriva României (MC), 2000, pct. 46; S. și Marper împotriva Regatului Unit (MC), 2008, pct. 67; M.K. împotriva Franței, 2013, pct. 29; Aycaguer împotriva Franței, 2017, pct. 33]. Având în vedere caracterul intrinsec privat al acestor informații, Curtea trebuie să efectueze o examinare riguroasă a oricărei măsuri luate de un stat pentru a autoriza păstrarea lor de către autorități fără consimțământul persoanei vizate [S. și Marper împotriva Regatului Unit (MC), 2008, pct. 104].

Într-o serie de cauze, Curtea a examinat diferite măsuri care au condus la divulgarea datelor cu caracter personal ale unei persoane de către operatorul de date către:

- o altă persoană fizică sau o persoană juridică [Mockutė împotriva Lituaniei, 2018, pct. 99- 100, care privea transmiterea de către un spital a informațiilor referitoare la sănătatea unei paciente către un membru al familiei sale și către jurnaliști; Y. împotriva Turciei (dec.), 2015, pct. 70-72, care privea divulgarea informațiilor referitoare la seropozitivitatea unui pacient de către personalul ambulanței către personalul spitalului; Radu împotriva Republicii Moldova, 2014, pct. 27, care privea divulgarea, de către un spital, a informațiilor medicale referitoare la starea de sănătate a unui pacient către angajatorul acestuia; M.C. împotriva Regatului Unit, 2021, pct. 46, care privea divulgarea de către autorități către un angajator potențial a informațiilor referitoare la antecedentele penale ale reclamantei];

- o autoritate publică (M.S. împotriva Suediei, 1997, pct. 35, care privea divulgarea informațiilor medicale ale unei paciente de către un serviciu de ginecologie către casa de asigurări sociale; P.T. împotriva Republicii Moldova, 2020, pct. 5-6, 29-31, care privea prezența inutilă a unor date medicale sensibile pe un certificat care urma să fie prezentat în diferite situații);

Totodată, observăm că în procesul realizării Recensămîntului 2024, nu se respectă nici principiul consimțământului prealabi. Or, CtEDO a stabilit că, consimțământul prealabil al persoanei vizate cu privire la transmiterea, divulgarea sau publicarea datelor sale se dovedește a fi un factor important, chiar dacă nu decisiv, pentru a stabili, într-o cauză, dacă astfel de operațiuni constituie o atingere adusă dreptului său la viață privată (M.S. împotriva Suediei, 1997, pct. 31, 35; M.M. împotriva Regatului Unit, 2012, pct. 186, 189) sau dacă pot fi considerate ca fiind „prevăzute de lege” în sensul art. 8 § 2 (Radu împotriva Republicii Moldova, 2014, pct. 27; Mockutė împotriva Lituaniei, 2018, pct.

101). Curtea a concluzionat că a fost încălcat art. 8 într-o serie de cauze în care divulgarea datelor cu caracter personal de către operatorul de date avusese loc fără consimțământul persoanei în cauză (Radu împotriva Republicii Moldova, 2014, pct. 30, 32; Mockutė împotriva Lituaniei, 2018, pct. 103, 106; Peck împotriva Regatului Unit, 2003, pct. 85-87; Sõro împotriva Estoniei, 2015, pct. 17-19, pct. 64).

Complementar, apreciem incidența articolului 23 din Constituție, condițiile de calitate a legii, subliniem faptul că potrivit art.1 alin.(3) din Constituție, Republica Moldova este un stat de drept și democratic, iar în jurisprudența sa constantă Curtea Constituțională reiterează importanța principiului statului de drept pentru o societate democratică.

Totodată, Înalta Curte cu titlu de principiu remarcă faptul că, exigențele statului de drept presupun *inter alia* asigurarea legalității și a certitudinii juridice, opinie similară conținându-se și în Raportul Comisiei de la Veneția privind preeminența dreptului 2011.

Curtea Constituțională a reținut constant că principiul legalității și al certitudinii juridice este esențial pentru garantarea încrederii în statul de drept și constituie protecție împotriva arbitrarului. Or, asigurarea respectivelor principii obligă statul să legifereze într-o manieră clară și previzibilă normele de drept adoptate.

Așa dar, adoptarea de către legiuitor a actelor legislative accesibile, previzibile și clare se impune prin pisma art.23 alin. (2) din Legea supremă.

În Hotărârea Curții Constituționale nr. 26 din 23 noiembrie 2010, a fost statuat că pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.

Necesitatea examinării calității legii de către autoritățile publice ale Republicii Moldova a fost evidențiată și în jurisprudența CtEDO pe mai multe cauze (Busuioc v. Moldova⁹, Guțu v. Moldova¹⁰). Astfel, în cauza Guțu v. Moldova, §66 (Guțu v. Moldova nr.20289/02, 7 iunie 2007): "...expresia "prevăzută de lege" nu presupune doar corespunderea cu legislația națională, dar, de asemenea, se referă la calitatea acelei legislații (a se vedea *Half ord v. the United Kingdom*, Reports 1997-III, p.1017, §49). Legislația națională trebuie să indice cu o claritate rezonabilă scopul și modalitatea de exercitare a discreției relevante acordate autorităților publice, pentru a asigura persoanelor nivelul minim de protecție la care cetățenii au dreptul în virtutea principiului preeminenței dreptului într-o societate democratică (a se vedea *Domenichini v. Italy*, Reports 1996-V, p.1800, §33)"

Totodată, CtEDO în jurisprudența sa a menționat că nu poate fi considerate „lege” decît o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să-și corecteze conduita. În special, o normă este previzibilă atunci cînd oferă o anume garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice (*Amman vs. Elveția* 2000).

În Hotărârea nr. 26 din 27 septembrie 2016, a fost statuat cu titlu de principiu că la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă

pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate. Astfel, pentru a exclude orice echivoc, textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure.

Prin urmare, destinatarii trebuie să fie în măsură să prevadă consecințele ce pot decurge dintr-un act determinat doar în baza prevederilor care îl specifică, adică prin aplicarea simplă a regulilor de interpretare lingvistică sau prin aplicarea actelor subordonate acestui act.

De asemenea, textul legislativ trebuie să corespundă principiului unității materiei legislative sau corelației între textele regulatorii, pentru ca persoanele să-și poată adapta comportamentul la reglementările existente, ce exclud interpretările contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile. Astfel, legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă să prevadă elementele ce disting particularitățile lor.

Curtea reține că previzibilitatea și claritatea constituie elemente *sine qua non* ale constituționalității unei norme, care în activitatea de legiferare acestea nicidecum nu pot fi omise.

Or prin introducerea în Lege și Hotărârea Guvernului a sintagmelor „din surse private și date private”, legiuitorul a operat cu norme care nu corespund criteriului previzibilității legii, aceste noțiuni nefiind asigurate corespunzător de cadrul național în materia protecției datelor cu caracter personal, iar complementar neefectuarea de către autorități a unei analize a proporționalității prin punerea în balanță a intereselor concurente aflate în joc și neluarea în considerare a dreptului reclamantului la respectarea vieții sale private și a aspectelor legate de protecția datelor a condus la o nerespectare a cerințelor prevăzute la art. 8 din Convenție (*Liebscher împotriva Austriei, 2021, pct. 64-69*), fapt care atrage încălcare plenară a art.28 din Constituție și a art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Cadrul normativ pertinent

Constituția Republicii Moldova

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 28

Viața intimă, familială și privată

Statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată.

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

IV – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Urmare celor expuse, în conformitate cu prevederile art.1, 4, 7, 23, 28 și 54 din Constituția Republicii Moldova, art. art.4 și 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. art. 4, 38, 39 din Codul Jurisdicției Constituționale.

Solicit Înaltei Curți:

1. Admiterea spre examinare a prezentei sesizări;
2. Exercițarea controlului constituționalității și declararea drept neconstituțională a sintagmei „**din surse private de date**” din art. 11 alin. (3), art. 13 alin. (1) – (4) din Legea nr. 231 din 28 iulie 2022 privind recensămîntul populației și a locuințelor, precum și a sintagmei „**și/sau private**” din punctul 3, subpunctul 2) din Hotărîrea Guvernului nr. 69 din 31 ianuarie 2024 privind data de referință a recensămîntului populației și locuințelor în anul 2024.

V – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

VI - LISTA DOCUMENTELOR

VII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Cu respect,

Constantin STARÎȘ

Diana CARAMAN